

แนวปฏิบัติในการใช้ดุลยพินิจ ไม่รับคำร้องทุกข์ในคดีอาญา

หลายคนอาจเคย แง้งความ แล้วไม่สามารถแจ้งได้ หรือแจ้งแล้วเรื่องเงียบคดีไม่เดินทำให้มีคำถามอยู่ภายในใจเต็มไปหมด ว่าทำไมการแจ้งความร้องทุกข์จึงยุ่งยากนัก ลงบันทึกประจำวันไว้แล้วทำไมตำรวจไม่ดำเนินคดีให้ แง้งความไปตั้งนานแล้วแต่ก็ไม่เห็นความคืบหน้า หากเจอแบบนี้เราจะทำอย่างไรได้บ้าง

แจ้งความร้องทุกข์ ลงบันทึกประจำวัน ยื่นคำกล่าวโทษ มีความแตกต่างกันอย่างไร

เนื่องจากการแจ้งความร้องทุกข์ ลงบันทึกประจำวัน และกล่าวโทษนั้น มีเจตนาและผลทางกฎหมายที่แตกต่างกัน เราจึงต้องทำความเข้าใจระหว่างการแจ้งความ การลงบันทึกประจำวัน และการยื่นคำกล่าวโทษกันก่อน ว่าแต่ละอย่างมีความแตกต่างกันอย่างไร เหตุการณ์แบบไหนควรแจ้งอะไร

การแจ้งความ คือ การที่เรานำเรื่องที่เรารู้หรือสงสัยไปร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจรับคำร้องทุกข์ เช่น พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่รองหรือเหนือพนักงานสอบสวน และเป็นผู้ที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมาย โดยมีเจตนาให้คนทำผิดได้รับโทษ หรือต้องการให้มีการดำเนินคดีจนถึงที่สุด ทำให้เกิดเป็นคดีความระหว่างเราซึ่งเป็นผู้เสียหายและอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นคู่กรณี และเจ้าหน้าที่จะสามารถดำเนินคดีต่อไปได้

“คำร้องทุกข์” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 หมายถึง การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายและการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

การลงบันทึกประจำวัน คือ การนำเรื่องไปแจ้งให้เจ้าหน้าที่รับทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง พนักงานสอบสวนที่รับเรื่องก็จะจดบันทึกลงในรายงานประจำวันเพื่อเป็นหลักฐาน หรือแจ้งเอกสารหายก็บันทึกลงรายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย และกรณีนี้พนักงานสอบสวนจะดำเนินคดีต่อไปไม่ได้ เพราะคนแจ้งไม่มีเจตนาให้คนผิดได้รับโทษหรือไม่ต้องการดำเนินคดีนั่นเอง

การยื่นคำกล่าวโทษ คือ การที่เราพบเห็นเหตุการณ์ไม่ปกติ พบผู้เสียหาย หรือพบว่ามีอาการกระทำผิดแล้วนำเรื่องไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีการทำผิดหรือมีความเสียหายเกิดขึ้น โดยที่เราจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิดก็ได้ แต่ก็แจ้งไปก่อนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถนำเรื่องที่เรากล่าวโทษไปพิจารณาเพื่อดำเนินคดีต่อไปได้

สรุปได้ว่าในการดำเนินคดีอาญานั้น เราสามารถนำเรื่องเดือดร้อนใจไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ เรียกว่า “การแจ้งความร้องทุกข์” ส่วนกรณีที่ต้องการแจ้งไว้เพื่อลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานไม่ต้องการให้มีการดำเนินคดีใดๆ เรียกว่า “การลงบันทึกประจำวัน” หรือเราไปพบเจอการทำความผิดหรือพบผู้เสียหาย เราก็สามารถแจ้งเหตุ ยื่นคำกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนได้ เพื่อให้ตำรวจเข้ามาช่วยเหลือผู้เสียหายและมีการดำเนินคดีต่อไปนั่นเอง

แจ้งความร้องทุกข์ ยื่นคำกล่าวโทษ ใครบ้างที่สามารถทำได้

ผู้เสียหายตามกฎหมายเป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ เพื่อให้คนทำความผิดได้รับโทษ

1. มีคนทำความผิดอาญารฐานใดฐานหนึ่ง
2. ทำให้เราได้รับความเสียหายจากการทำความผิดนั้น
3. และเราต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย คือ จะต้องไม่มีส่วนในการทำความผิด หรือไม่ใช่หรือไม่เป็น

ผู้สนับสนุน หรือไม่รู้เห็นในการทำความผิดนั้น

กรณีไหนบ้างที่ผู้อื่นแจ้งความร้องทุกข์แทนได้ (ผู้มีอำนาจจัดการแทน)

- ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ (บุคคลที่อายุยังไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์) หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถผู้แทนโดยชอบธรรม เช่น พ่อแม่ หรือพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยงที่จดทะเบียนรับผู้เยาว์เป็นบุตร หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากศาลให้เป็นผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เป็นผู้อนุบาล (ผู้ดูแล) ของผู้ไร้ความสามารถ สามารถแจ้งความดำเนินคดีแทนได้
- ผู้เสียหายถูกทำร้ายจนตายหรือได้รับบาดเจ็บจนไม่สามารถไปจัดการเองได้ กรณีนี้คนที่เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภรรยา สามารถแจ้งความดำเนินคดีแทนได้
- ผู้เสียหายเป็นนิติบุคคล ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลสามารถแจ้งความดำเนินคดีแทนได้
- ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ที่ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือเป็นบุคคลวิกลจริตหรือไร้ความสามารถที่ไม่มีผู้ดูแล หรือมีแต่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ หรือมีผลประโยชน์ขัดกัน กรณีนี้ญาติหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อกำหนดผู้แทนเฉพาะคดีได้
- ผู้เสียหายมอบอำนาจให้ไปจัดการแทน กรณีนี้ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสามารถไปแจ้งความร้องทุกข์แทนได้เช่นกัน

ทั้งนี้ หากผู้เยาว์อยากแจ้งความเองก็สามารถทำได้นะ แต่ต้องมีความรู้สึกรับผิดชอบแล้วและมีอายุพอสมควร เช่น A อายุ 18 ปี มีความรับผิดชอบดูแลตัวเองได้ ไปแจ้งความขอหาข้อหาโกงเพราะถูกหลอกซื้อของออนไลน์ เป็นต้น

ยื่นคำกล่าวโทษ

ใครก็ได้ที่พบเห็นการทำความผิด พบเห็นผู้เสียหาย อยู่ในเหตุการณ์ หรือได้รับความเสียหายเดือดร้อนแต่ไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย สามารถยื่นคำกล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนนำเรื่องไปพิจารณาดำเนินคดีต่อไปได้

คดีที่แจ้งความร้องทุกข์ได้ และตำรวจสามารถดำเนินคดีให้ได้

เวลาที่เราไม่แน่ใจว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเข้าข่ายความผิดอะไร เราก็สามารถไปแจ้งความร้องทุกข์ได้นะ เพราะเราไม่จำเป็นต้องระบุฐานความผิด ไม่จำเป็นต้องรู้ข้อกฎหมายว่าเป็นความผิดข้อหาใด แค่เล่าเรื่องให้พนักงานสอบสวนฟังตามความเป็นจริงและต้องการให้มีการดำเนินคดี เท่านั้นก็สามารถแจ้งความได้แล้ว เพราะการตั้งข้อหาเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เขาจะต้องสอบคำให้การเราก่อนและตรวจสอบพยานหลักฐานต่างๆ จากนั้นจึงจะตั้งข้อหา

แต่เมื่อตรวจสอบแล้วในบางครั้งเพื่อนๆ ก็อาจได้รับคำตอบว่าคดีนี้เป็นคดีแพ่งต้องฟ้องศาลด้วยตัวเองนะ เพราะตำรวจดำเนินคดีแพ่งให้ไม่ได้ ตำรวจมีอำนาจในการดำเนินคดีที่มีมูลศาลด้วยตัวเองนะ เพราะตำรวจดำเนินคดีแพ่งให้ไม่ได้ ตำรวจมีอำนาจในการดำเนินคดีที่มีมูลความผิดจากการทำผิดอาญาเท่านั้น ซึ่งก็คือคดีอาญา และคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา โดยแยกออกเป็น 2 แบบ คือความผิดอาญาอันยอมความได้ และความผิดอาญาแผ่นดิน

ความผิดอาญาอันยอมความได้ คือ ความผิดต่อส่วนตัว เป็นการทำความผิดที่ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกระทำเท่านั้น ไม่เกิดผลกระทบต่อสังคมโดยรวม และกฎหมายจะต้องกำหนดเอาไว้ว่าเป็นความผิดอาญาอันยอมความได้ ซึ่งผู้เสียหายหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนต้องแจ้งความร้องทุกข์ ภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวคนทำผิด พนักงานสอบสวนจึงจะดำเนินคดีได้ หากปล่อยไว้นานเกินกำหนด 3 เดือนแล้วคดีก็จะขาดอายุความ ทำให้เราไม่สามารถเอาผิดคนทำได้ หรือแจ้งความไปแล้วมีการชดเชย คืนของยอมจ่ายค่าปรับ แล้วเราไม่ติดใจเอาความ ไม่อยากดำเนินคดีต่อไปก็สามารถยอมความกันได้ เช่น หมิ่นประมาท เชื้อแดง ฉ้อโกง ยกยอกทรัพย์ บุกรุก เป็นต้น

ความผิดอาญาแผ่นดิน คือ ความผิดที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ถูกระทำโดยตรงและมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม เป็นความผิดที่ยอมความไม่ได้และรัฐเป็นผู้เสียหายด้วย ดังนั้น ทุกคนสามารถยื่นคำกล่าวโทษได้ หรือผู้เสียหาย/ผู้มีอำนาจจัดการแทนแจ้งความดำเนินคดีกับคนทำความผิด เพื่อส่งให้อัยการฟ้องศาลต่อไปได้ เช่น ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ บุกรุกในเวลากลางคืน ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นต้น

แจ้งความร้องทุกข์ ต้องเตรียมหลักฐานให้พร้อม

นอกจากเจตนาที่เราต้องการให้คนทำผิดได้รับโทษแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กันก็คือเอกสารสำคัญ และพยานหลักฐาน เราจึงควรเตรียมเอกสารและหลักฐานต่างๆ ไปให้พร้อมในที่เดียว เพราะถ้าไม่นำไปก็อาจทำให้แจ้งความไม่สำเร็จได้

เอกสารสำคัญที่ควรมีติดตัวไปแจ้งความ

1. บัตรประจำตัวประชาชน หรือ
2. บัตรประจำตัวข้าราชการ หรือ
3. ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือ
4. หนังสือเดินทาง (Passport)

เอกสารสำคัญกรณีแจ้งความแทนผู้เสียหาย

1. แจ้งความแทนผู้เยาว์ ใช้เอกสารแสดงเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์
2. แจ้งความแทนบุคคลไร้ความสามารถ ใช้เอกสารแสดงเป็นผู้อนุบาลของผู้ไร้ความสามารถตามที่ศาลสั่ง
3. แจ้งความแทนผู้เสียหายที่ถึงแก่ความตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้ ให้นำหลักฐานแสดงการเป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภรรยา เช่น สูติบัตร ในทะเบียนสมรส ทะเบียนบ้าน ติดตัวไปด้วย
4. แจ้งความแทนสามีหรือภรรยา ใช้เอกสารแสดงว่าสามีหรือภรรยาอนุญาตให้เราเป็นผู้ร้องทุกข์แทนหรือเป็นตัวแทนได้
5. แจ้งความแทนนิติบุคคล เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วน ใช้หนังสือมอบอำนาจของนิติบุคคลติดอากรแสตมป์ 5 บาท และหนังสือรับรองนิติบุคคลของกระทรวงพาณิชย์
6. ได้รับอำนาจจากผู้เสียหาย ให้นำหนังสือมอบอำนาจไปแสดงด้วย

นอกจากเอกสารสำคัญแล้ว เราต้องเตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปด้วยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานได้เร็ว ยิ่งขึ้น เช่น แชทการสนทนาเราก็สามารถพริ้นต์ใส่กระดาษ A4 แบบขาวดำได้ นำคลิปวิดีโอหรือคลิปเสียงใส่แฟลชไดรฟ์ไป และห้ามตัดแปลงข้อมูลต่างๆ อย่างเด็ดขาด เราต้องรักษาพยานหลักฐานทุกอย่างให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะการตัดแปลงจะมีผลต่อความน่าเชื่อถือและน้ำหนักของพยานด้วย

หากมีหลักฐานในที่เกิดเหตุ เช่น รอยนิ้วมือ การจัดแจง เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะเกิดเหตุ อาวุธ อุปกรณ์ที่ใช้ทำร้ายกัน คราบเลือด ฯลฯ เราควรแจ้งเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปตรวจสอบให้เร็วที่สุด และอย่าเพิ่งเคลื่อนย้าย หยิบจับทำความสะอาดใดๆ ให้รอจนกว่าเจ้าหน้าที่จะเข้าไปตรวจสอบ

ขั้นตอนการแจ้งความร้องทุกข์

ทำตามนี้แจ้งความสำเร็จแน่นอน

แจ้งความที่สถานีตำรวจ

เมื่อเราเตรียมเอกสารและหลักฐาน พร้อมทั้งลำดับเหตุการณ์เรียบร้อยแล้ว ให้เราไปแจ้งความที่สถานีตำรวจใกล้บ้าน หรือสถานีตำรวจในท้องที่ที่เกิดเหตุ แต่หากแจ้งความนอกพื้นที่ที่เกิดเหตุ จะมีขั้นตอนเพิ่มเติม และอาจทำให้เราต้องรอนานขึ้น เนื่องจากหลังจากรับแจ้งความแล้ว พนักงานสอบสวนที่รับเรื่องต้องส่งสำนวนต่อให้พนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุเป็นผู้ดำเนินการต่อ

หลายคนอาจสงสัยว่า สามารถไปแจ้งความได้ถึงกี่โมง โดยปกติแล้ว ที่สถานีตำรวจจะมีพนักงานสอบสวนเข้าเวรตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อรับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชน โดยจะมีการแบ่งเวลาทำงานและหมุนเวียนกันไปเรื่อย ๆ ดังนั้น เราสามารถไปแจ้งความได้ทุกเวลา ตามที่สะดวก เมื่อไปถึง ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ว่าเรามาแจ้งความดำเนินคดี (ไม่ใช่แค่ลงบันทึกประจำวัน) และขอพบพนักงานสอบสวนที่เข้าเวรอยู่ในขณะนั้น จากนั้น พนักงานสอบสวนจะสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ขั้นตอนนี้เราต้องอธิบายเหตุการณ์ให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จำได้ ได้แก่ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ผู้กระทำผิดมีลักษณะอย่างไร ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง รวมถึงระบุวัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุให้ถูกต้อง เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพิจารณาตั้งข้อหาและดำเนินคดี หากข้อมูลที่ให้ไปคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาด อาจส่งผลให้คดีไม่สามารถดำเนินการต่อ หรืออาจถูกศาลยกฟ้องได้นอกจากการให้ปากคำโดยละเอียดแล้ว เราต้องยืนยันเจตนาว่าต้องการดำเนินคดีให้ถึงที่สุด หรือให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษตามกฎหมาย และต้องส่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้พนักงานสอบสวนเพื่อนำไปประกอบในสำนวนคดี หากมีพยานบุคคล ก็ควรพาไปให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำไว้เป็นหลักฐานเพิ่มเติม ในขั้นตอนนี้ หากมีข้อมูลใดที่เราไม่แน่ใจหรือไม่สามารถยืนยันได้แน่ชัด ไม่ควรชี้ชัดหรือคาดเดาเอง และห้ามให้ข้อมูลอันเป็นเท็จโดยเจตนา เพราะหากข้อมูลที่ให้ไปไม่เป็นความจริง อาจทำให้เราถูกดำเนินคดีกลับได้ก่อนลงชื่อในเอกสาร เราต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อความที่พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ให้ละเอียด ทุกครั้งเนื่องจากข้อความที่บันทึกจะเป็นสิ่งที่เรารับรองว่ามีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจริง แบบฟอร์มแจ้งความดำเนินคดีที่ถูกต้องจะต้องเป็น "รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี" เท่านั้น ไม่ใช่ "รายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน" หรือ "รายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย" และในรายงานนั้นต้องระบุอย่างชัดเจนว่าเรามีความประสงค์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกฎหมาย ดังนั้น หากพบว่าข้อมูลที่บันทึกไม่ถูกต้อง ห้ามลงชื่อเด็ดขาด ควรแจ้งพนักงานสอบสวนแก้ไขให้เรียบร้อยก่อน เมื่อตรวจสอบแล้วว่าไม่มีข้อผิดพลาด จึงลงชื่อรับรองข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่าคดีของเรากำลังดำเนินไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม เมื่อพบข้อผิดพลาดในรายงานแจ้งความ ต้องแจ้งให้พนักงานสอบสวนแก้ไขทันที เมื่อแก้ไขเสร็จแล้ว เราจึงค่อยลงชื่อในรายงาน หลังจากนั้น พนักงานสอบสวนจะถ่ายสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีให้เราเก็บไว้

แจ้งความออนไลน์

เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่สะดวกและรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถแจ้งความคดีอาชญากรรมทั่วไปทางออนไลน์ได้ แต่ใช้ได้กับคดีที่เกี่ยวข้องกับ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี ที่เรารู้ตัวว่าเป็นผู้เสียหาย เช่น

- ถูกหลอกลวงซื้อขายสินค้าออนไลน์
- ถูกหลอกให้ลงทุนออนไลน์
- ถูกมิจฉาชีพ (Scammer) หลอกให้โอนเงิน

ขั้นตอนการลงทะเบียน

1. เข้าไปที่ <https://thaipoliceonline.com>
2. เลือก "แจ้งความออนไลน์"
3. หากยังไม่มีบัญชี ให้เลือก "ลงทะเบียน" หรือหากมี User และ Password แล้ว ก็สามารถเข้าสู่ระบบได้เลย
4. กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน (หากจำ Laser Code หลังบัตรประชาชนไม่ได้ ควรเตรียมบัตรประชาชนไว้)
5. กด "ถัดไป" ระบบจะส่ง OTP ไปยังอีเมลของเรา ให้นำรหัส OTP มากรอกในระบบเพื่อยืนยันตัวตน
6. เมื่อเสร็จสิ้นการลงทะเบียน เราสามารถเข้าสู่ระบบเพื่อแจ้งความได้ทันที

ขั้นตอนการแจ้งความออนไลน์

1. เข้าสู่ระบบ แล้วเลือก "แจ้งเรื่องใหม่"
2. อ่านข้อตกลงให้ครบถ้วนแล้วกด "ยินยอม"
3. กรอกข้อมูลของผู้เสียหายให้ถูกต้องครบถ้วน
4. กรอกรายละเอียดเหตุการณ์ ให้ชัดเจนและละเอียดมากที่สุด
5. กรอกรายละเอียด ความเสียหายที่เกิดขึ้น
6. กรอกข้อมูลของคนร้ายให้ละเอียดที่สุด (ถ้ามีข้อมูล) เช่น
 - ชื่อ-นามสกุล
 - ชื่อแฝง
 - ชื่อเล่น
 - ที่อยู่
 - เบาะแสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
7. แนบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
8. ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วกดปุ่ม "ยืนยัน" เป็นอันเสร็จสิ้นการแจ้งความ
9. หากต้องการติดตามความคืบหน้า สามารถเข้าสู่ระบบเพื่อตรวจสอบสถานะแจ้งความออนไลน์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

แจ้งความร้องทุกข์เสร็จแล้ว

ต้องทำอย่างไรต่อ

หลังจากที่เราแจ้งความเสร็จแล้วพนักงานสอบสวนจะเป็นผู้ดำเนินการต่อ โดยออกหมายเรียกไปยังผู้ต้องหาให้มารับทราบข้อกล่าวหาและสอบคำให้การ แต่ถ้าพนักงานสอบสวนดูพยานหลักฐานแล้วไม่ค่อยมีน้ำหนัก แต่เชื่อได้ว่าอาจมีการทำความผิดจริง กรณีนี้พนักงานสอบสวนก็สามารถออกหมายเรียกไปยังคู่กรณีในฐานะพยาน เพื่อนำสอบคำให้การได้

เมื่อออกหมายเรียกไปแล้วอีกฝ่ายมาพบตามคำสั่ง หากเคลียร์กันลงตัวอีก ฝ่ายยอมรับผิดและชดใช้เงินคืน เช่น คดีขี้กยอกทรัพย์ คดีฉ้อโกงธรรมดา แล้วยอมความกันการดำเนินคดีก็จะสิ้นสุดลงในชั้นสอบสวน แต่ถ้าเป็นความผิดอาญาแผ่นดินตำรวจก็ต้องสรุปสำนวนส่งให้อัยการพิจารณาสั่งฟ้องต่อไป

แต่ถ้าออกหมายเรียกแล้วอีกฝ่ายไม่ยอมมาและไม่แจ้งเหตุผลว่าทำไมจึงไม่มาพบพนักงานสอบสวนตามคำสั่ง พนักงานสอบสวนก็สามารถขอให้ศาลออกหมายจับได้ เพราะถือเป็นการขัดคำสั่งเจ้าพนักงานไม่ยอมมาตามหมายเรียก ต้องถูกจับมาสอบปากคำ แต่ไม่ได้หมายความว่าถูกจับเพราะทำความผิดนะ และถูกจับแล้วเขาจะได้ประกันตัวหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนและศาลตามลำดับ หากพนักงานสอบสวนไม่ให้ประกันตัวก็就会有มีการนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขัง เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือไปวนเวียนกับพยานหลักฐาน หลังฝากขังแล้วหากผู้ต้องหาอยากประกันตัวก็ต้องยื่นขอประกันตัวกับศาลต่อไป

นอกจากการออกหมายเรียกและขอหมายจับแล้ว พนักงานสอบสวนยังสามารถออกคำสั่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ด้วย เช่น มีคำสั่งให้ธนาคารอายัดเงินตามจำนวนที่มีการร้องทุกข์

แต่การดำเนินคดีก็ต้องใช้เวลา เพราะพนักงานสอบสวน 1 คนต้องดูแลคดีหลายร้อยคดี ทำให้อาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินการได้ นอกจากนี้พนักงานสอบสวนจะต้องทำงานด้วยความรอบคอบให้มากที่สุดต้องรวบรวมพยานหลักฐานและวิเคราะห์ข้อมูลให้ครบทุกด้านเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดใด ๆ พนักงานสอบสวนจึงต้องฟังความจากทั้ง 2 ฝ่าย ก่อนที่จะสรุปอะไรลงไปเป็นสำนวนเพื่อให้อัยการนำไปพิจารณาฟ้องต่อศาลต่อไป เพราะการดำเนินคดีอาญามีเป้าหมาย คือ การค้นหาความจริงโดยใช้การตรวจสอบ พิสูจน์การกระทำความผิดว่ามี การทำผิดจริงหรือไม่และใครเป็นคนทำผิด และพนักงานสอบสวนที่ดูแลคดีจะต้องรายงานผลการดำเนินคดีให้ผู้ ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษทราบด้วยนะ

1. เมื่อครบ 30 นับแต่วันที่แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
2. เมื่อครบ 60 นับแต่วันที่แจ้งครั้งแรก
3. เมื่อพนักงานสอบสวนสรุปสำนวนและลงส่งให้พนักงานอัยการ

หรือมีการออกหมายจับ จับผู้ต้องหาได้ พนักงานสอบสวนก็ต้องแจ้งให้เรารับรู้ด้วย ตาม คำสั่งสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ข้อ 1.2

แจ้งความร้องทุกข์ไม่สำเร็จ จะทำได้บ้าง

เวลาที่เราไปแจ้งความแล้วพนักงานสอบสวนยังไม่แน่ใจว่าสิ่งที่เราแจ้งไปนั้นเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา พนักงานสอบสวนก็จะรับแจ้งความไว้ก่อน จากนั้นเขาจะนำเสนอให้หัวหน้างานพิจารณา หากตรวจสอบแล้วผู้บังคับบัญชามีคำสั่งว่าเป็นคดีอาญา พนักงานสอบสวนก็จะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป แต่หากมีคำสั่งว่าเป็นคดีแพ่ง พนักงานสอบสวนก็จะชี้แจงให้เราทราบว่าไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เราจะต้องมาฟ้องศาลด้วยตัวเอง พร้อมให้เราลงชื่อในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้เป็นหลักฐาน

แจ้งความ อย่างไร ให้สำเร็จ

แจ้งความได้ที่สถานีตำรวจใกล้บ้าน หรือ สถานีตำรวจในท้องที่ที่เกิดเหตุหรือแจ้งความออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันทางเทคโนโลยีได้

SCAN QR CODE

แจ้งความร้องทุกข์

รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

แจ้งเพื่อให้คนทำความผิดได้รับโทษหรือดำเนินคดีจนถึงที่สุด

ผู้แจ้ง
ผู้เสียหาย ผู้มีอำนาจจัดการแทน เช่น พ่อแม่ ลูก สามังกรรยา ผู้อนุบาล(ดูแล)ผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล ผู้รับมอบอำนาจ

ลงบันทึกประจำวัน

รายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน
รายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย

แจ้งเพื่อบันทึกไว้เป็นหลักฐานเท่านั้น ไม่มีเจตนาให้คนทำความผิดได้รับโทษ

ยื่นคำกล่าวโทษ

รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

แจ้งเพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือดำเนินคดีกับคนทำความผิด

ผู้ยื่น
ใครก็ได้ที่พบเห็นเหตุการณ์ พบการทำความผิด พบผู้เสียหาย

การแจ้งความ ลงบันทึกประจำวัน ยื่นคำกล่าวโทษ ไม่จำเป็นต้องรู้ชื่อ นามสกุลจริง สามารถแจ้งเป็นชื่อแฝงที่คนร้ายใช้ รูปพรรณสัณฐาน หรืออื่น ๆ ประกอบกับหลักฐานที่มีอยู่ได้

พนักงานสอบสวน ดำเนินคดีต่อได้

ความผิดต่อส่วนตัว ยอมความได้
ต้องแจ้งความดำเนินคดีภายใน 3 เดือน นับแต่รู้เรื่องและรู้ตัวคนทำความผิด พนักงานสอบสวนจึงจะดำเนินคดีได้

พนักงานสอบสวน ดำเนินคดีต่อไม่ได้

ความผิดอาญาแผ่นดิน ยอมความไม่ได้
ถึงแม้ไม่มีผู้แจ้งความหรือกล่าวโทษ พนักงานสอบสวนก็สามารถดำเนินคดีเพื่อให้การฟ้องคดีต่อศาลได้

พนักงานสอบสวน พิจารณาดำเนินคดีต่อไป

แจ้งความหรือยื่นคำกล่าวโทษแล้วพนักงานสอบสวนต้องแจ้งความคืนหน้า

- เมื่อครบ 30 นับแต่วันที่แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
- เมื่อครบ 60 นับแต่วันที่แจ้งครั้งแรก
- เมื่อพนักงานสอบสวนสรุปสำนวนและส่งให้พนักงานอัยการ หรือมีการออกหมายจับ จับผู้ต้องหาได้ พนักงานสอบสวนก็ต้องแจ้งให้เราได้รับรู้ด้วย

